

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง "สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" นั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้คือ

1. แบบสอบถามครูสังคมศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอในตารางที่ 2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เสนอในแต่ละด้านดังนี้

2.1 การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน นำเสนอในตารางที่ 3

2.2 การจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน นำเสนอในตารางที่ 4

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำเสนอในตารางที่ 5

2.4 การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น นำเสนอในตารางที่ 6

2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน นำเสนอในตารางที่ 7

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เสนอในแต่ละด้านดังนี้

3.1 การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน นำเสนอในตารางที่ 8

3.2 การจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน นำเสนอในตารางที่ 9

- 3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำเสนอในตาราง
ที่ 10
- 3.4 การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการใน
ท้องถิ่น นำเสนอในตารางที่ 11
- 3.5 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน นำเสนอใน
ตารางที่ 12

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา
ของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. แบบสัมภาษณ์ครูสังคมศึกษาที่สอนวิชาท้องถิ่นของเรา ผู้วิจัยนำเสนอผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 13-22

ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคมศึกษาผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียน
มัธยมศึกษา ด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไป

ที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	111	51.2
	หญิง	106	48.8
2.	วุฒิสูงสุดทางการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	6.0
	ปริญญาตรี	194	89.4
	ปริญญาโท	10	4.6
	สูงกว่าปริญญาโท	-	-
3.	วิชาเอก		
	ภูมิศาสตร์	21	9.7
	ประวัติศาสตร์	18	8.3
	สังคมศึกษา	145	66.8
	อื่น ๆ	33	15.2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
4.	ประสบการณ์ในการสอน		
	1 - 5 ปี	63	29.0
	6 - 10 ปี	47	21.7
	11 - 15 ปี	68	31.3
	16 - 20 ปี	31	14.3
	มากกว่า 20 ปี	8	3.7
5.	จำนวนรายวิชาที่สอนในปัจจุบัน		
	วิชาเดียว	24	11.0
	สองรายวิชา	75	34.6
	สามรายวิชา	80	36.9
	อื่น ๆ	38	17.5
6.	จำนวนคาบที่สอนในหนึ่งสัปดาห์		
	ต่ำกว่า 10 คาบ	-	-
	ระหว่าง 11 - 15 คาบ	19	8.8
	ระหว่าง 16 - 20 คาบ	90	41.5
	มากกว่า 20 คาบขึ้นไป	108	49.8
7.	รายวิชาท้องถิ่นของเราที่สอน		
	ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1	94	43.3
	ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2	31	14.3
	สอนทั้งสองรายวิชา	92	42.4
8.	เหตุผลในการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา		
	สมัครใจสอน	87	40.1
	ถูกมอบหมายให้สอน	101	46.5
	สอนเพราะไม่มีผู้สอน	28	12.9
	อื่น ๆ	1	0.5
9.	เคยได้รับการอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเราหรือไม่		
	เคย	93	42.9
	ไม่เคย	124	57.1

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
10.	ถ้าเคย ได้รับการอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการจาก หน่วยงานใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	กลุ่มโรงเรียน	75	34.6
	เขตการศึกษา	25	11.5
	กรมสามัญศึกษา	6	2.8
	อื่น ๆ	6	2.8

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ครูสังกัดศึกษาที่สอนวิชาท้องถิ่นของเราที่เป็นตัวอย่าง
ประชากร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ
89.4 เรียนวิชาเอกสังคมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.8 มีประสบการณ์ในการสอน
ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.3 ปัจจุบันสอนสามรายวิชา คิดเป็นร้อยละ 36.9
จำนวนคาบที่สอนในหนึ่งสัปดาห์มากกว่า 20 คาบขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 49.8

วิชาท้องถิ่นของเราที่ครูสังกัดศึกษาสอน สอนวิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1 คิดเป็น
ร้อยละ 43.3 สอนทั้งวิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1 และวิชา ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2
คิดเป็นร้อยละ 42.4 ถูกมอบหมายให้สอนวิชานี้ คิดเป็นร้อยละ 46.5 ไม่เคยได้รับการอบรมหรือ
ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา คิดเป็นร้อยละ 57.1
หน่วยงานที่จัดอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา เป็นกลุ่ม
โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา
 ตารางที่ 3 ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของครูสังคมศึกษา ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียน-การสอน

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	โรงเรียนจัดหาหลักสูตร คู่มือหลักสูตร แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ให้ครูได้ศึกษาอย่างพอเพียง	2.82	0.82	ปฏิบัติมาก
2.	โรงเรียนจัดประชุมโดยเชิญวิทยากรมาบรรยายและแนะนำครูเกี่ยวกับการทำแผนการสอนและเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเราที่จะสอน	1.82	0.88	ปฏิบัติน้อย
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการกับกลุ่มโรงเรียนเพื่อวางแผนการสอนและจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา	2.56	0.98	ปฏิบัติมาก
4.	ครูผู้สอนศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา และจุดประสงค์รายวิชา	3.31	0.64	ปฏิบัติมาก
5.	ครูผู้สอนนำจุดประสงค์รายวิชาท้องถิ่นของเราที่กำหนดโดยกลุ่มโรงเรียนไปเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละบทเรียน	3.23	0.79	ปฏิบัติมาก
6.	ครูผู้สอนใช้วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการเรียนการสอน	3.23	0.60	ปฏิบัติมาก
7.	ครูผู้สอนใช้แผนการสอนที่ร่วมทำกับกลุ่มโรงเรียนเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา	2.91	1.00	ปฏิบัติมาก
8.	ครูในหมวดวิชาสังคมศึกษา กับบุคลากรในท้องถิ่นร่วมกันจัดทำหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา	1.87	0.87	ปฏิบัติน้อย
9.	ครูในหมวดวิชาสังคมศึกษาร่วมกันจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเราต่อไปนี้			
9.1	แผนการสอน	2.33	1.03	ปฏิบัติน้อย
9.2	บันทึกการสอน	2.16	0.98	ปฏิบัติน้อย
9.3	คู่มือครู หรือคู่มือการสอน	2.07	0.91	ปฏิบัติน้อย
9.4	หนังสือเรียน / เอกสารประกอบการสอน	2.23	0.97	ปฏิบัติน้อย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
9.5	แบบฝึกหัดหรือแบบฝึกปฏิบัติการ	2.24	0.96	ปฏิบัติน้อย
9.6	ใบงานหรือใบความรู้	2.28	0.97	ปฏิบัติน้อย
	รวม	2.43	0.60	ปฏิบัติน้อย

จากตารางที่ 3 แสดงว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครู สังกัดศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียน การสอน โดยส่วนรวมครูสังกัดศึกษาปฏิบัติน้อย

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ข้อที่ครูสังกัดศึกษาปฏิบัติมาก ได้แก่ โรงเรียนจัดทำหลักสูตร คู่มือหลักสูตร แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ให้ครูได้ ศึกษาอย่างพอเพียง โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการกับกลุ่มโรงเรียนเพื่อ วางแผนการสอนและจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา ครูผู้สอนศึกษาหลักสูตร คำอธิบาย รายวิชาและจุดประสงค์รายวิชา ครูผู้สอนนำจุดประสงค์รายวิชาท้องถิ่นของเราที่กำหนดโดยกลุ่ม โรงเรียนไป เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละบทเรียน ครูผู้สอนใช้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็น เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการเรียนการสอน และครูผู้สอนใช้แผนการสอนที่ร่วมทำกับกลุ่ม โรงเรียนเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา นอกนั้นครูสังกัดศึกษา ปฏิบัติน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคมศึกษา ในด้านการจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
การจัดการเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเรา				
ครูผู้สอนได้ปฏิบัติตามหัวข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด				
1	จัดเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.16	0.64	ปฏิบัติมาก
2	จัดให้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน	2.77	0.70	ปฏิบัติมาก
3	จัดให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น	3.11	0.71	ปฏิบัติมาก
4	จัดโดยคำนึงถึงนโยบายของโรงเรียน และแผนพัฒนาท้องถิ่น	2.79	0.73	ปฏิบัติมาก
5	จัดเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.05	0.69	ปฏิบัติมาก
6	นำเหตุการณ์ปัจจุบัน และปัญหาที่เกิดขึ้นของท้องถิ่นด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม มาสอน	3.19	0.68	ปฏิบัติมาก
7	นำคติชาวบ้าน ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี มาสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความผูกพัน ความภูมิใจและเห็นคุณค่าของท้องถิ่น	3.30	0.64	ปฏิบัติมาก
8	รวบรวมเนื้อหาที่จะสอนจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ต่อไปนี้			
8.1	หน่วยงานราชการ	2.89	0.78	ปฏิบัติมาก
8.2	หน่วยงานหรือสถานประกอบการเอกชน	2.43	0.85	ปฏิบัติน้อย
8.3	ผู้เชี่ยวชาญ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.44	0.84	ปฏิบัติน้อย
8.4	พิพิธภัณฑ์หรือศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้าน	2.41	0.81	ปฏิบัติน้อย
8.5	วัดหรือสถานที่สำคัญทางศาสนา	2.75	0.75	ปฏิบัติมาก
8.6	เอกสาร สิ่งพิมพ์ และบันทึก เกี่ยวกับท้องถิ่น	2.94	0.86	ปฏิบัติมาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>ด้านการใช้หนังสือเรียน</u>				
9	โรงเรียนจัดหาหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ้างอิง ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้ให้นักเรียน อย่างเพียงพอ	2.17	0.89	ปฏิบัติน้อย
10	ครูผู้สอนร่วมกับบรรณารักษ์ รวบรวมเอกสาร วารสารเกี่ยวกับท้องถิ่นไว้ในห้องสมุด ให้นักเรียน ศึกษาเพิ่มเติม	2.12	0.85	ปฏิบัติน้อย
11	ครูผู้สอนใช้หนังสือต่อไปนี้ในการเรียนการสอนวิชา ท้องถิ่นของเรามากน้อยเพียงใด			
11.1	หนังสือเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชน	2.57	0.96	ปฏิบัติมาก
11.2	หนังสือเรียนที่กลุ่มโรงเรียนร่วมกันจัดทำ	2.16	0.99	ปฏิบัติน้อย
11.3	เอกสารประกอบการสอนที่ครูในหมวด สังคมศึกษาร่วมกันจัดทำ	2.19	0.92	ปฏิบัติน้อย
11.4	ตำราเรียน หรือบทความทางวิชาการ เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ไทย	2.61	0.84	ปฏิบัติมาก
11.5	หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	1.97	0.89	ปฏิบัติน้อย
11.6	หนังสือ วารสารที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น เช่น วารสารศิลปวัฒนธรรม หนังสือ อสท. ฯลฯ	2.62	0.86	ปฏิบัติมาก
11.7	จุลสาร เอกสาร แผ่นพับจากหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน	2.44	0.91	ปฏิบัติน้อย
11.8	หนังสือ ที่พิมพ์แจกในโอกาสพิเศษ เช่น หนังสือเกษียณอายุราชการ หนังสือแจก งานศพ ฯลฯ	2.05	0.92	ปฏิบัติน้อย
	รวม	2.58	0.49	ปฏิบัติมาก

จากตารางที่ 4 แสดงว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครู สังกศศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจัดเนื้อหาวิชาและ การใช้หนังสือเรียน โดยส่วนรวมครูสังศศึกษาปฏิบัติมาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ด้านการจัดเนื้อหาวิชา ครูสังศศึกษา ปฏิบัติมากทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ระบุว่า รวบรวมเนื้อหาที่จะสอนจากหน่วยงานหรือสถานประกอบการ เอกชน จากผู้เชี่ยวชาญหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และจากพิพิธภัณฑ์หรือศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้าน ที่ครู ปฏิบัติน้อย ส่วนด้านการใช้หนังสือเรียน ครูสังศศึกษาปฏิบัติมากในข้อต่อไปนี้เป็น คือ ครูผู้สอนใช้ หนังสือเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชน ใช้ตำราเรียนหรือบทความทางวิชาการเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ไทย ใช้หนังสือ วารสารที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น เช่น วารสารศิลปวัฒนธรรม หนังสือ อสท. นอกนั้นครูสังศศึกษาปฏิบัติน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคมศึกษา ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่น ของเรา ครูผู้สอนปฏิบัติในข้อต่อไปนี้มาน้อย เพียงใด				
1	จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ของบทเรียน	3.14	0.64	ปฏิบัติมาก
2	จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในแต่ละ บทเรียน	3.10	0.60	ปฏิบัติมาก
3	จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของ ผู้เรียน	3.05	0.59	ปฏิบัติมาก
4	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิด ความสนุกสนาน	3.02	0.66	ปฏิบัติมาก
5	ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นและทรัพยากรบุคคล ช่วย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.88	0.75	ปฏิบัติมาก
6	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้ กิจกรรมในห้องเรียน			
6.1	บรรยายโดยใช้สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ประกอบ	2.96	0.65	ปฏิบัติมาก
6.2	เชิญวิทยากรมาบรรยายและให้นักเรียน ซักถามเกี่ยวกับ ความสำคัญของท้องถิ่น ปัญหาของท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่น ฯลฯ	1.86	0.75	ปฏิบัติน้อย
6.3	ให้นักเรียนรวบรวมรูปภาพ เอกสารและข่าว เกี่ยวกับท้องถิ่นแล้วรายงานหน้าชั้นเรียน	2.88	0.80	ปฏิบัติมาก
6.4	แบ่งกลุ่มนักเรียน อภิปราย ถึงคุณค่าและ ความสำคัญของท้องถิ่น	3.04	0.70	ปฏิบัติมาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
6.5	ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นและเสนอแนวทางแก้ไขหรือจัดทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น	2.94	0.74	ปฏิบัติมาก
6.6	ให้นักเรียนเขียน คำขวัญ บทความ ภาพโปสเตอร์ เกี่ยวกับความสำคัญของท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่น ฯลฯ	2.77	0.78	ปฏิบัติมาก
<u>กิจกรรมนอกห้องเรียน</u>				
6.7	จัดทัศนศึกษาสถานที่สำคัญทั้งประวัติศาสตร์และทางธรรมชาติ	1.99	0.92	ปฏิบัติน้อย
6.8	ออกสำรวจบริเวณโรงเรียนหรือชุมชนใกล้โรงเรียน	2.35	0.88	ปฏิบัติน้อย
6.9	จัดนิทรรศการเกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ	2.18	0.82	ปฏิบัติน้อย
6.10	ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมท้องถิ่น เช่น การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ ตลอดจนสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมงานประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ	2.88	0.85	ปฏิบัติมาก
6.11	มอบหมายให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชน บุคคลสำคัญ ผู้รู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.70	0.87	ปฏิบัติมาก
7	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด			
7.1	การบรรยาย	2.95	0.75	ปฏิบัติมาก
7.2	การอภิปราย	2.91	0.64	ปฏิบัติมาก
7.3	การใช้กระบวนการแก้ปัญหา	2.63	0.75	ปฏิบัติมาก
7.4	การใช้กระบวนการสืบสอบ	2.29	0.76	ปฏิบัติน้อย
7.5	การใช้กระบวนการกลุ่ม	3.06	0.74	ปฏิบัติมาก
7.6	การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ	2.75	0.75	ปฏิบัติมาก
7.7	การแสดงบทบาทสมมติ	2.34	0.86	ปฏิบัติน้อย
7.8	การใช้สถานการณ์จำลอง	2.12	0.78	ปฏิบัติน้อย
7.9	การใช้บทเรียนสำเร็จรูป	2.23	0.89	ปฏิบัติน้อย
รวม		2.77	0.42	ปฏิบัติมาก

จากตารางที่ 5 แสดงว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครู
สังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการ
สอน โดยส่วนรวมครูสังคมศึกษาปฏิบัติมาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ข้อที่ครูสังคมศึกษาปฏิบัติน้อย ได้แก่
เชิญวิทยากรมาบรรยาย และให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับความสำคัญของท้องถิ่น ปัญหาของท้องถิ่น
การพัฒนาท้องถิ่น จัดทัศนศึกษาสถานที่สำคัญทั้งประวัติศาสตร์และทางธรรมชาติ ออกสำรวจบริเวณ
โรงเรียนหรือชุมชนใกล้โรงเรียน จัดนิทรรศการเกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ใช้วิธีสอนแบบ
กระบวนการสืบสอบ การแสดงบทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลองและการใช้บทเรียนสำเร็จรูป
นอกนั้นครูสังคมศึกษาปฏิบัติมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ค่ามัธยผลเฉลี่ย (X̄) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพการจัด การเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคมศึกษา ในด้านการใช้สื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น

ที่	ข้อความ	X̄	S.D.	ความหมาย
ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนต่อไปนี้น้อย				
เพียงใดในการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา				
1	รูปภาพ ภาพชุดเกี่ยวกับท้องถิ่น	2.89	0.80	ปฏิบัติมาก
2	แผนที่แสดงอาณาเขต ที่ตั้ง ลักษณะกายภาพของ ท้องถิ่น	3.18	0.72	ปฏิบัติมาก
3	แผนภูมิแสดงสถิติ ปริมาณ เนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่น	2.69	0.72	ปฏิบัติมาก
4	เทปบันทึกเสียงที่เป็นข้อมูลหรือเพลงเกี่ยวกับท้องถิ่น	2.12	0.84	ปฏิบัติน้อย
5	รายการโทรทัศน์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม การ ดำเนินชีวิตในท้องถิ่น เช่น รายการหนึ่งในร้อย รายการกระจกหักด้าน ฯลฯ	2.19	0.90	ปฏิบัติน้อย
6	เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ หรือบันทึกเกี่ยวกับ บุคคลและชุมชน	2.56	0.81	ปฏิบัติมาก
7	หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ	2.81	0.80	ปฏิบัติมาก
8	สไลด์	1.82	0.83	ปฏิบัติน้อย
9	วีดิทัศน์เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น เช่น โครงการ อีสานเขียว รายการบ้านทุ่งพัฒนา ฯลฯ	1.96	0.91	ปฏิบัติน้อย
10	ตัวอย่างของจริง หรือหุ่นจำลอง	1.92	0.81	ปฏิบัติน้อย
การใช้แหล่งวิทยาการในท้องถิ่น ครูผู้สอนปฏิบัติ				
ตามข้อต่อไปนี้น้อยเพียงใด				
11	มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจาก แหล่งวิทยาการประเภทสถานที่ เช่น ศูนย์ วัฒนธรรมท้องถิ่น แหล่งโบราณสถานโบราณวัตถุ ห้องสมุด สถานที่ราชการ ฯลฯ	2.79	0.80	ปฏิบัติมาก
12	นำนักเรียนไปทัศนศึกษา	1.86	0.88	ปฏิบัติน้อย

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
13	ให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ สอบถามบุคคลในท้องถิ่น	2.75	0.87	ปฏิบัติมาก
14	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาบรรยาย/สาธิต	1.77	0.71	ปฏิบัติน้อย
15	จัดกิจกรรมต่อเนื่องในห้องเรียน หลังการใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น เช่น การอภิปราย เขียนรายงาน จัดนิทรรศการ ฯลฯ	2.66	0.79	ปฏิบัติมาก
	รวม	2.39	0.48	ปฏิบัติน้อย

จากตารางที่ 6 แสดงว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น โดยส่วนรวมครูสังคมศึกษาปฏิบัติน้อย

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า สื่อการเรียนการสอนที่ครูสังคมศึกษาใช้มากคือ รูปภาพ ภาพชุดเกี่ยวกับท้องถิ่น แผนที่แสดงอาณาเขต ที่ตั้ง ลักษณะกายภาพของท้องถิ่น แผนภูมิแสดงสถิติ ปริมาณ เนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่น เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ หรือบันทึกเกี่ยวกับบุคคลและชุมชน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ นอกนั้นครูสังคมศึกษาใช้น้อย ส่วนด้านแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น ครูสังคมศึกษาปฏิบัติมากในเรื่องต่อไปนี้เป็นมอหมายให้นักเรียนไปศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งวิทยาการประเภทสถานที่ เช่น ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น สถานที่ราชการ ให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ สอบถามบุคคลในท้องถิ่น จัดกิจกรรมต่อเนื่องในห้องเรียนหลังการใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น เช่น การอภิปราย เขียนรายงาน ฯลฯ นอกนั้นครูสังคมศึกษาปฏิบัติน้อย

ศูนย์วิทยุวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพการจัด การเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคัมศึกษา ในด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนการสอน

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน วิชาท้องถิ่นของเรา ครูผู้สอนได้ปฏิบัติในข้อต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด				
1	แจ้งวัตถุประสงค์และวิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนได้ทราบ	3.50	0.59	ปฏิบัติมากที่สุด
2	แจ้งผลการวัดผลให้นักเรียนทราบเพื่อจะได้ปรับปรุงตนเอง	3.42	0.61	ปฏิบัติมาก
3	นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการสอน	3.10	0.60	ปฏิบัติมาก
4	ทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียน	2.79	0.86	ปฏิบัติมาก
5	ทดสอบย่อยเป็นระยะระหว่างภาคเรียน	3.35	0.61	ปฏิบัติมาก
6	ทดสอบเฉพาะกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนเท่านั้น	2.00	1.05	ปฏิบัติน้อย
7	วัดและประเมินความสามารถของนักเรียนทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะการปฏิบัติ	3.14	0.58	ปฏิบัติมาก
8	สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ ขึ้นใช้เอง เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม	3.04	0.77	ปฏิบัติมาก
9	ใช้วิธีการวัดผลต่อไปนี้			
9.1	การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน	3.18	0.59	ปฏิบัติมาก
9.2	การพิจารณาคุณค่าของผลงานต่าง ๆ ที่มอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติ	3.12	0.58	ปฏิบัติมาก
9.3	ทดสอบด้วยข้อสอบแบบปรนัย	3.29	0.68	ปฏิบัติมาก
9.4	ทดสอบด้วยข้อสอบแบบอัตนัย	2.62	0.90	ปฏิบัติมาก
9.5	สอบปากเปล่าหรือสัมภาษณ์	2.47	0.91	ปฏิบัติน้อย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
9.6	ให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นหรือรายงาน หน้าชั้น	3.05	0.74	ปฏิบัติมาก
9.7	ตรวจแบบฝึกหัด	3.18	0.69	ปฏิบัติมาก
	รวม	3.02	0.39	ปฏิบัติมาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครู
สังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการวัดและประเมินผลการ
เรียนการสอน โดยส่วนรวมครูสังคมศึกษาปฏิบัติมาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ข้อที่ครูสังคมศึกษาปฏิบัติน้อย คือ
ทดสอบเฉพาะกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ใช้วิธีวัดผลโดยการสอบปากเปล่าหรือสัมภาษณ์
นอกจากนั้นครูสังคมศึกษาปฏิบัติมากและข้อที่ครูสังคมศึกษาปฏิบัติมากที่สุดคือ แจงวัตถุประสงค์และวิธีการ
วัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา
 ตารางที่ 8 ค่ามัธยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคมศึกษา ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ไม่มีการอบรมหรือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา	2.78	1.01	เป็นปัญหามาก
2	หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรสำหรับครูศึกษาค้นคว้า มีไม่เพียงพอ	3.03	0.92	เป็นปัญหามาก
3	ไม่มีการจัดนิเทศภายใน เพื่อช่วยเหลือครูเมื่อเกิดปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้	2.80	0.91	เป็นปัญหามาก
4	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา กำหนดไว้ไม่ชัดเจน ยากแก่การนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการสอน	2.38	0.80	เป็นปัญหาน้อย
5	วิทยากรในท้องถิ่นที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรามีไม่เพียงพอ	2.91	0.87	เป็นปัญหามาก
6	งานและภาระการสอนของครูมีมากจึงไม่มีเวลาจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา	3.10	0.86	เป็นปัญหามาก
7	ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจไม่เพียงพอเกี่ยวกับการปรับใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	2.51	0.82	เป็นปัญหามาก
8	นักเรียนไม่สนใจวิชาท้องถิ่นของเราเพราะไม่สามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงต่อไปได้	2.19	0.86	เป็นปัญหาน้อย
9	นักเรียนไม่สนใจวิชาท้องถิ่นของเราเพราะไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	1.99	0.82	เป็นปัญหาน้อย
	รวม	2.63	0.57	เป็นปัญหามาก

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครู สังกศศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียน การสอน โดยส่วนรวมเป็นปัญหามาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ข้อที่เป็นปัญหาน้อยสำหรับครูสังศศึกษา ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา กำหนดไว้ไม่ชัดเจนยากแก่การนำไปใช้เป็น แนวทางในการวางแผนการสอน นักเรียนไม่สนใจวิชาท้องถิ่นของเราเพราะไม่สามารถนำไปใช้ เป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงต่อไปได้ นักเรียนไม่สนใจวิชาท้องถิ่นของเราเพราะไม่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน นอกนั้นเป็นปัญหามาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ค่ามัธยผลเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการจัด การเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคมศึกษา ในด้านการจัดเนื้อหาวิชา และการใช้หนังสือเรียน

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>ปัญหาการจัดเนื้อหาวิชา</u>				
1	การจัดเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชาทำได้ยาก	2.56	0.76	เป็นปัญหามาก
2	ครูไม่สามารถจัดเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับ สภาพความต้องการและปัญหาของท้องถิ่นได้	2.60	0.77	เป็นปัญหามาก
3	การใช้ดุลพินิจจัดเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมทำได้ยาก	2.47	0.74	เป็นปัญหาน้อย
4	ครูขาดทักษะในการจัดและเรียบเรียงเนื้อหาวิชา ที่จะสอนให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อกัน	2.45	0.79	เป็นปัญหาน้อย
5	ครูขาดความสามารถในการจัดเนื้อหาวิชาให้ เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์ และความสนใจ ของนักเรียน	2.42	0.83	เป็นปัญหาน้อย
6	การจัดเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความ ภูมิใจและ เห็นคุณค่าของท้องถิ่นทำได้ยาก	2.52	0.87	เป็นปัญหามาก
7	การจัดเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนนำไปพัฒนาและช่วย แก้ปัญหาที่เกิดในท้องถิ่นทำได้ยาก	2.61	0.76	เป็นปัญหามาก
8	ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เมื่อ ครูไปศึกษา ค้นคว้าขอเอกสาร เพื่อนำมาจัดทำ เนื้อหาที่จะสอน	2.69	0.76	เป็นปัญหามาก
<u>ปัญหาการใช้หนังสือเรียน</u>				
9	หนังสือเรียน หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่น สำหรับให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้ามีไม่เพียงพอ	3.24	0.85	เป็นปัญหามาก
10	ครูผู้สอนมีความรู้ และทักษะไม่เพียงพอในการ เขียนตำราหรือหนังสือเรียน แบบฝึกหัด หรือ บทปฏิบัติการ	2.81	0.84	เป็นปัญหามาก
11	เอกสาร หนังสือ ตำราต่าง ๆ สำหรับครูใช้ อ้างอิงในการจัดทำเอกสารประกอบการสอนวิชา ท้องถิ่นของเรามีไม่เพียงพอ	3.13	0.81	เป็นปัญหามาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
12	ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณในการจัดทำเอกสารประกอบการสอน	3.09	0.91	เป็นปัญหามาก
	รวม	2.80	0.54	เป็นปัญหามาก

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน โดยส่วนรวมเป็นปัญหามาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ด้านการจัดเนื้อหาวิชาข้อที่เป็นปัญหาน้อย สำหรับครูสังคมศึกษา ได้แก่ การใช้ดุลพินิจจัดเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมทำได้ยาก ครูขาดทักษะในการจัดและเรียบเรียงเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้มีความสัมพันธ์ต่อเนืองกัน ครูขาดความสามารถในการจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์และความสนใจของนักเรียน นอกนั้นเป็นปัญหามาก ส่วนด้านการใช้หนังสือเรียน เป็นปัญหามากทุกข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ค่ามัธยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการจัด การเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคมศึกษา ในด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่น ของเราให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ด้านคือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยทำได้ยาก	2.65	0.78	เป็นปัญหามาก
2	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางประเภทครู ต้องใช้เวลาในการเตรียมมาก	2.86	0.75	เป็นปัญหามาก
3	การกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนทำได้ยาก	2.38	0.71	เป็นปัญหาน้อย
4	ข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาในการสอนทำให้ครูต้องใช้ การสอนแบบวิธีการบรรยายมากกว่าวิธีอื่น	2.62	0.80	เป็นปัญหามาก
5	ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ เนื้อเรื่องในแต่ละบทเรียน	2.39	0.77	เป็นปัญหาน้อย
6	ครูมีความรู้ไม่เพียงพอ เกี่ยวกับวิธีการสอนแบบ ใหม่ ๆ เช่น วิธีสอนแบบสืบสอบ (inquiry) วิธี สอนที่เน้นทักษะกระบวนการ การใช้สถานการณ์ จำลอง	2.53	0.80	เป็นปัญหามาก
7	ระเบียบของโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการนำ นักเรียนไปทัศนศึกษา หรือออกฝึกปฏิบัติภาคสนาม ในท้องถิ่น	2.66	0.99	เป็นปัญหามาก
8	ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนบางประเภท เช่น การพาไปศึกษา นอกสถานที่ การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	2.44	0.85	เป็นปัญหาน้อย
9	ขาดความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร คณะครูอาจารย์ ในการจัดกิจกรรมนอกสถานศึกษา	2.45	0.88	เป็นปัญหาน้อย
10	นักเรียนขาดความสามารถในการอธิบาย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน	2.61	0.81	เป็นปัญหามาก
11	นักเรียนขาดทักษะในการค้นคว้ารายงาน ประกอบการเรียน	2.71	0.82	เป็นปัญหามาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
12	จำนวนนักเรียนมีมากเกินไปเป็นอุปสรรคต่อการจัด ทัศนศึกษาหรือออกฝึกภาคสนาม	2.56	0.96	เป็นปัญหามาก
	รวม	2.57	0.54	เป็นปัญหามาก

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครู
สังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน โดยส่วนรวมเป็นปัญหามาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ข้อที่เป็นปัญหาน้อยสำหรับครูสังคมศึกษา
ได้แก่ การกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทำได้ยาก ครูมีความรู้และ
ทักษะไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในแต่ละบทเรียน
ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางประเภท เช่น การพาไป
ศึกษานอกสถานที่ การฝึกปฏิบัติภาคสนาม ขาดความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร คณะครูอาจารย์ใน
การจัดกิจกรรมนอกสถานศึกษา นอกนั้นเป็นปัญหามาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการจัด การเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคมศึกษา ในด้านการใช้สื่อการ เรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ห้องสมุดโรงเรียนขาดแคลน หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับท้องถิ่น สำหรับนักเรียนศึกษา ค้นคว้าประกอบการเรียนการสอน	3.18	0.86	เป็นปัญหามาก
2	ไม่มีคู่มือครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัด การเรียนการสอนวิชาท้องถิ่น	3.04	0.87	เป็นปัญหามาก
3	โรงเรียนขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนบางชนิด เช่น วิทยุทัศน์ ภาพยนตร์ สไลด์ เป็นต้น	3.13	0.90	เป็นปัญหามาก
4	สภาพห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่อการ เรียนการสอนประเภท เครื่องฉายและ เครื่องเสียง	2.93	0.95	เป็นปัญหามาก
5	ขาดงบประมาณในการจัดทำและจัดซื้อสื่อการเรียน การสอน	3.09	0.86	เป็นปัญหามาก
6	ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการสร้างสื่อ การเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา	2.65	0.82	เป็นปัญหามาก
7	ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการใช้สื่อการ เรียนการสอนประเภทเทคโนโลยี เช่น เครื่องฉาย ฯลฯ	2.35	0.90	เป็นปัญหาน้อย
8	ครูมีความรู้และประสบการณ์ไม่เพียงพอในการ ดัดแปลงวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการสอน	2.53	0.77	เป็นปัญหามาก
9	โรงเรียนตั้งอยู่ในท้องที่กั้นดาร การคมนาคมลำบาก ทำให้เป็นอุปสรรคในการไปใช้ประโยชน์จากแหล่ง วิทยาการในท้องถิ่น	2.39	0.99	เป็นปัญหาน้อย
10	ในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ขาดแคลนวิทยากรที่มี ความรู้ความสามารถ	2.76	0.86	เป็นปัญหามาก
11	มีเวลาจำกัดทำให้การออกไปใช้แหล่งวิทยาการใน ท้องถิ่นเพื่อประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ	3.13	0.81	เป็นปัญหามาก
12	ไม่ได้รับความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น เมื่อนักเรียนไปศึกษาค้นคว้าข้อมูล	2.33	0.77	เป็นปัญหาน้อย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
13	ครูมีความรู้ไม่เพียงพอเกี่ยวกับการใช้แหล่ง วิทยาการในท้องถิ่นประกอบการเรียนการสอนวิชา ท้องถิ่นของเรา	2.40	0.78	เป็นปัญหาน้อย
14	ระเบียบของโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเชิญ วิทยากรมาบรรยาย	2.08	0.88	เป็นปัญหาน้อย
	รวม	2.71	0.56	เป็นปัญหามาก

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครู
สังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
และแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น โดยส่วนรวมเป็นปัญหามาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ข้อที่เป็นปัญหาน้อยสำหรับครูสังคมศึกษา
ได้แก่ ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทเทคโนโลยี เช่น
เครื่องฉาย โรงเรียนตั้งอยู่ในท้องที่กั้นดาร การคมนาคมลำบากทำให้เป็นอุปสรรคในการไปใช้
ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นเมื่อ
นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าข้อมูล ครูมีความรู้ไม่เพียงพอเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการในท้องถิ่น
ประกอบการเรียนการสอน ระเบียบของโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเชิญวิทยากรมาบรรยาย
นอกนั้นเป็นปัญหามาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่ามัธยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการจัด การเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคัมศึกษา ในด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนการสอน

ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การวัดและประเมินผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ การเรียนการสอนให้ครบทุกด้านทั้งพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย ทำได้ยาก	2.53	0.81	เป็นปัญหามาก
2	การวัดและประเมินผลโดยการสังเกตพฤติกรรม นักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมทำได้ยาก	2.20	0.72	เป็นปัญหาน้อย
3	ข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลา การวัดผลจึงไม่สามารถ กระทำได้อย่างสม่ำเสมอ	2.48	0.77	เป็นปัญหาน้อย
4	ขาดแคลนคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตาม หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533	2.44	0.91	เป็นปัญหาน้อย
5	นักเรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบ แบบอัตนัย	2.74	0.88	เป็นปัญหามาก
6	ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการใช้วิธีการ วัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ	2.15	0.73	เป็นปัญหาน้อย
7	ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการสร้าง เครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อวัดพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียน	2.42	0.77	เป็นปัญหาน้อย
8	การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการ นำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ ทำได้ ยาก	2.62	0.81	เป็นปัญหามาก
9	ครูมีความรู้ และทักษะไม่เพียงพอในการนำผลการ เรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	2.24	0.72	เป็นปัญหาน้อย
10	การประเมินผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวันของนักเรียนทำได้ยาก	2.46	0.83	เป็นปัญหาน้อย
	รวม	2.43	0.56	เป็นปัญหาน้อย

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครู
สังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการวัดและประเมินผล
การเรียนการสอน โดยส่วนรวมเป็นปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ข้อที่เป็นปัญหามากสำหรับครูสังคมศึกษา
ได้แก่ การวัดและประเมินผลให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนการสอนให้ครบทุกด้านทั้งพุทธิพิสัย
เจตพิสัย และทักษะพิสัย ทำได้ยาก นักเรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบแบบอัตนัย
การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ทำได้
ยาก นอกนั้นเป็นปัญหาน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครู
สังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา**

1. ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษาที่ให้ข้อเสนอแนะมีจำนวน 84 คน เรียงความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้
 - 1.1 ควรกำหนดหลักสูตรให้ชัดเจนว่า ท้องถิ่นที่จะศึกษามีขอบเขตกว้าง แคบเพียงใด หมายถึง ทั้งภาค หรือจังหวัด หรืออำเภอ หรือเฉพาะตำบล หมู่บ้านที่นักเรียนอาศัยอยู่ เพราะครูผู้สอนไม่แน่ใจว่า ขอบเขตของท้องถิ่นที่ครูกำหนดนั้นถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ (26 คน)
 - 1.2 ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มโรงเรียน เพื่อจัดทำหลักสูตร แนวการสอน แผนการสอน จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและเพื่อให้เป็นไปในแนวเดียวกัน (25 คน)
 - 1.3 ควรจัดอบรมครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา (18 คน)
 - 1.4 โรงเรียนควรจัดหาหลักสูตร แนวการใช้หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรให้ครูศึกษาอย่างเพียงพอ (7 คน)
 - 1.5 โรงเรียนควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และมีการนิเทศภายใน การติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเราด้วย (6 คน)
 - 1.6 ครูผู้สอนควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจและยึดหลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติ (6 คน)
 - 1.7 บุคลากรในท้องถิ่นควรให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา (4 คน)
 - 1.8 กลุ่มโรงเรียนควรกำหนดจุดประสงค์รายวิชาให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมเพื่อสะดวกแก่ครูในการนำไปปฏิบัติ (2 คน)
 - 1.9 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำตัวอย่างของหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา เพื่อเป็นแนวทางแก่ครู (1 คน)
2. ด้านการจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน ครูสังคมศึกษาที่ให้ข้อเสนอแนะมีจำนวน 120 คน เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้
 - 2.1 ควรจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของท้องถิ่นและ เน้นเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ใน ชีวิตจริงของนักเรียน (26 คน)
 - 2.2 ควรมีหนังสือเรียนที่มีเนื้อหาเฉพาะท้องถิ่นของตน เพื่อให้ให้นักเรียนมีหนังสือเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอน (22 คน)

2.3 กลุ่มโรงเรียนควรประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดเนื้อหาวิชาและจัดทำเอกสารประกอบการสอน ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัดหรือบทปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาเพื่อจะได้เป็นแนวเดียวกัน (17 คน)

2.4 ควรกำหนดปริมาณเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน และกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความสนใจของนักเรียน (17 คน)

2.5 ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราควรจัดทำเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานราชการ บุคคล หนังสือ ตำรา และเอกสารต่าง ๆ ในท้องถิ่น (14 คน)

2.6 โรงเรียนควรจัดหาหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ้างอิง เพื่อให้ให้นักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้เพียงพอ (13 คน)

2.7 ไม่ควรให้นักเรียนใช้หนังสือเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชน เพราะเนื้อหาไม่ตรงกับสภาพท้องถิ่น แต่ครูผู้สอนอาจจะนำมาประยุกต์ใช้ได้โดยคัดเลือกเฉพาะ เนื้อหาที่เหมาะสมกับท้องถิ่น (12 คน)

2.8 ศึกษานิสัยของแต่ละจังหวัดควรจัดทำเอกสาร หรือหนังสือที่มีข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัด เพื่อให้ครูใช้อ้างอิงได้อย่างถูกต้อง และให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับหนังสือและเนื้อหาที่เหมาะสม (7 คน)

2.9 จัดเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด โดยศึกษาจากคำอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์รายวิชาที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด (6 คน)

2.10 ควรมีการอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการเขียนตำราเรียน หรือหนังสือเรียน (3 คน)

2.11 ควรส่งเสริมการเขียนหนังสือในกลุ่มผู้รู้ระดับท้องถิ่น ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในสภาพท้องถิ่นทั้งอดีตและปัจจุบัน เพื่อให้มีหนังสือหรือตำราเกี่ยวกับท้องถิ่นเพียงพอ (2 คน)

2.12 ควรเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญ สถานที่ท่องเที่ยว และขนบธรรมเนียมประเพณี (2 คน)

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษาที่ให้ข้อเสนอแนะมีจำนวน 98 คน เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

3.1 ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบโดยเน้นกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด (21 คน)

3.2 มอบหมายให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่น โดยศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่น แล้วทำรายงานเสนอหน้าชั้นเรียนรวมทั้งอภิปรายประเด็นปัญหาต่าง ๆ (21 คน)

3.3 ควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ตรง ได้เห็น ได้สัมผัส และลงมือปฏิบัติ เช่น จัดทัศนศึกษา การฝึกปฏิบัติภาคสนาม การทำโครงการ (19 คน)

- 3.4 ควรใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกัน และใช้วิธีสอนที่เน้นทักษะกระบวนการในการทำงาน เช่น การสอนแบบสืบสอบ แบบแก้ปัญหา (14 คน)
- 3.5 เชิญวิทยากรมาบรรยาย (10 คน)
- 3.6 ใช้วิธีการบรรยายโดยมีสื่อประกอบ และการแสดงบทบาทสมมติ (7 คน)
- 3.7 จัดป้ายนิเทศ จัดทำสมุดภาพ และจัดนิทรรศการ การแสดงศิลปวัฒนธรรมเกี่ยวกับท้องถิ่น (5 คน)
- 3.8 เน้นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดความรัก ความภูมิใจ และเห็นคุณค่าของท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมงานประเพณีของท้องถิ่น (4 คน)
- 3.9 ควรมีการอบรมครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ และวิธีสอนแบบใหม่ ๆ (3 คน)

4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น ครูสังคมศึกษาที่ให้อำนาจเสนอแนะมีจำนวน 90 คน เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้
- 4.1 ควรใช้สื่อการเรียนที่มีและหาได้ง่ายในท้องถิ่น และควรผลิตสื่อจากวัสดุที่มีในท้องถิ่น รวมทั้งใช้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคมที่ใกล้ตัวนักเรียนเป็นแหล่งวิทยาการประกอบการเรียนการสอน (29 คน)
- 4.2 โรงเรียนควรสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับครูจัดซื้อ หรือผลิตสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง และงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมนอกสถานศึกษา (23 คน)
- 4.3 หน่วยงานในท้องถิ่นทั้งหน่วยงานราชการและเอกชนควรให้บริการทางด้านข้อมูล เอกสาร และเป็นวิทยากรแก่โรงเรียน (13 คน)
- 4.4 ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการใช้สื่อและการผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา (8 คน)
- 4.5 ใช้สื่อประเภท แผนที่ รูปภาพ วัสดุทัศน หนังสือ สิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการ (8 คน)
- 4.6 ควรพัฒนาศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นขึ้นในโรงเรียน โดยจัดเป็นศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อดึงความรู้ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้าสู่โรงเรียน ให้โรงเรียนเป็นศูนย์ข้อมูลและศูนย์รวบรวมสื่อการเรียนการสอน (7 คน)
- 4.7 ควรมีการสำรวจและแนะนำเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน (5 คน)
- 4.8 ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อเป็นวิทยากรสำหรับการเรียนการสอนในโรงเรียน (4 คน)
- 4.9 กลุ่มโรงเรียนควรร่วมมือกันผลิตสื่อการเรียนการสอนและนำสื่อการเรียนการสอนที่แต่ละโรงเรียนมีมาแลกเปลี่ยนกัน (3 คน)

4.10 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและจัดหาสื่อการเรียนการสอนอย่างง่าย ๆ มาประกอบการเรียนการสอน (2 คน)

5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษาที่ให้ข้อเสนอแนะมีจำนวน 71 คน เรียงตามความถี่จากมากไปน้อยได้ดังนี้

5.1 ควรใช้ข้อสอบและการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การรายงาน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การทำงานกลุ่ม ฯลฯ ในการวัดและประเมินผล (29 คน)

5.2 ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มโรงเรียนเพื่อจัดทำข้อสอบเป็นข้อสอบมาตรฐาน (8 คน)

5.3 ควรวัดและประเมินผลเป็นระยะสม่ำเสมอเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนของครูและการเรียนของนักเรียน (8 คน)

5.4 ควรใช้ข้อสอบอัตนัย เพื่อจะได้ทราบแนวความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ ของนักเรียนที่มีต่อท้องถิ่น (6 คน)

5.5 ควรจัดอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดผลและการสร้างเครื่องมือวัดผล (5 คน)

5.6 ควรวัดผลทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย (5 คน)

5.7 โรงเรียนควรจัดหาคู่มือการวัดและประเมินผลให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้าอย่างเพียงพอ (5 คน)

5.8 เน้นการวัดและประเมินผลการนำความรู้ไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน (5 คน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคมศึกษาที่ตอบเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
โรงเรียนของท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเราหรือไม่		
ส่งเสริมและสนับสนุน	14	93.3
ไม่ส่งเสริมและสนับสนุน	1	6.7
ในกรณีที่ส่งเสริม โรงเรียนของท่านได้จัดกิจกรรมอะไรบ้าง เพื่อให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จัดหาหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตรไว้บริการแก่ครู อย่างเพียงพอ	8	53.3
จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการจัดทำแผนการสอน	7	46.7
สนับสนุนให้ครู เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการทำแผนการสอนร่วมกับกลุ่มโรงเรียนในจังหวัด	13	86.7
เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการทำเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา เช่น แผนการสอน คู่มือการสอน หนังสือเรียน สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ	5	33.3
จัดประชุมย่อย เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราภายในหมวดวิชาสังคมศึกษา	12	80.0
จัดนิเทศภายใน เพื่อให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนเมื่อเกิดปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้	10	66.7
ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการนำหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเราไปใช้	5	33.3

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ท่านใช้เอกสารหลักสูตรใดบ้างเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา		
หลักสูตรแม่บท	12	80.0
คู่มือหลักสูตร	12	80.0
ระเบียบและคู่มือประเมินผล	12	80.0
แผนการสอน	15	100.0
บันทึกการสอน	6	40.0
คู่มือครู / คู่มือการสอน	8	53.3
หนังสือเรียน	8	53.3
หนังสืออ่านประกอบ	13	86.7
แบบฝึกหัด	14	93.3
ใบงาน	13	86.7

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93.3 ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากโรงเรียน ให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา โดยครูสังคมนตรีศึกษา ร้อยละ 86.7 ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำแผนการสอนร่วมกับกลุ่มโรงเรียนในจังหวัด รองลงมา ร้อยละ 80.0 โรงเรียนจัดประชุมย่อยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ภายในหมวดวิชาสังคมนตรีศึกษา และร้อยละ 33.3 โรงเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และการทำเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา เช่น แผนการสอน คู่มือการสอน หนังสือเรียน สื่อการเรียนการสอน ประเภทต่าง ๆ และสนับสนุนให้ครูไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการนำหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเราไปใช้

ส่วนเอกสารหลักสูตรที่ครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 100.0 ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา คือ แผนการสอน รองลงมาคือ ร้อยละ 93.3 ใช้แบบฝึกหัด และร้อยละ 40.0 ใช้บันทึกการสอน

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคัมศึกษาที่ตอบเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ท่านประสบปัญหาอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอ	5	33.3
เอกสารหลักสูตรมีเพียงพอแต่การบริการและการส่งเสริมให้ครูศึกษาหลักสูตรไม่ดีพอ	5	33.3
ขาดความสนใจและสนับสนุนจากผู้บริหารในการส่งเข้าอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา	2	13.3
ขาดการนิเทศจากวิทยากรในท้องถิ่นและการนิเทศภายในโรงเรียนเมื่อเกิดปัญหาการนำหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเราไปใช้	7	46.7
การทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชาทำได้ยาก	7	46.7
ไม่มีเวลาศึกษาหลักสูตร	2	13.3
มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นไม่เพียงพอ	10	66.7
ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา	2	13.3

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.7 ประสบปัญหาการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ร้อยละ 46.7 ขาดการนิเทศจากวิทยากรในท้องถิ่นและการนิเทศภายในโรงเรียนเมื่อเกิดปัญหาการนำหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเราไปใช้ การทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชาทำได้ยาก และร้อยละ 13.3 ขาดความสนใจและสนับสนุนจากผู้บริหารในการส่งเข้าอบรม หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา ไม่มีเวลาศึกษาหลักสูตร และไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคมนาที่ตอบเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ท่านคำนึงถึงสิ่งใดในการจัดเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเราให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
หลักสูตร	13	86.7
วัยและความพร้อมของนักเรียน	11	73.3
สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ	13	86.7
สภาพสังคม เศรษฐกิจ การดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น	15	100.0
ความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน	5	33.3
ความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น	3	20.0
ปัญหาที่ท้องถิ่นกำลังประสบในปัจจุบัน	13	86.7
เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการจัดเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเรา ท่านปฏิบัติดังนี้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	12	80.0
วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชา	14	93.3
วิเคราะห์สภาพ ความต้องการ และปัญหาของท้องถิ่น	12	80.0
รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น หน่วยงานราชการ พิพิธภัณฑ์หรือศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้าน	15	100.0
ออกสำรวจสภาพแวดล้อมและสภาพชุมชน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล	7	46.7
สัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล	10	66.7
สังเกตและเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น	13	86.7
ท่านดำเนินการอย่างไรบ้าง เกี่ยวกับการใช้หนังสือเรียนวิชาท้องถิ่นของเรา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ผลิตหนังสือเรียนขึ้นใช้เอง	-	-
จัดทำเป็นเอกสารประกอบการสอน	14	93.3
ใช้หนังสือเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชน	10	66.7
ไม่มีหนังสือเรียนโดยตรง ครูรวบรวมข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ นำไปบรรยายในชั่วโมงเรียน	10	66.7

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ใช้หนังสือ ตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องหลายเล่มโดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	10	66.7

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ในการจัดเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเราให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่นนั้น ครูสังคมนาศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 100.0 คำนึงถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจ การดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น รองลงมา ร้อยละ 86.7 คำนึงถึงหลักสูตร สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ปัญหาที่ท้องถิ่นกำลังประสบในปัจจุบัน และ ร้อยละ 20.0 คำนึงถึงความต้องการของผู้ปกครองและนักการศึกษาในท้องถิ่น ส่วนการจัดเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเรานั้น ครูสังคมนาศึกษาปฏิบัติดังนี้คือ ร้อยละ 100.0 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น หน่วยงานราชการ พิพิธภัณฑ์หรือศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้าน รองลงมาคือ ร้อยละ 93.3 วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชา และ ร้อยละ 46.7 ออกสำรวจสภาพแวดล้อมและสภาพชุมชนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการใช้หนังสือเรียนวิชาท้องถิ่นของเรานั้น ครูสังคมนาศึกษาดำเนินการดังนี้คือ ร้อยละ 93.3 จัดทำเป็นเอกสารประกอบการสอน ร้อยละ 66.7 ใช้หนังสือเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชน ใช้หนังสือ ตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องหลายเล่มโดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และไม่มีหนังสือเรียนโดยตรง ครูรวบรวมข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ นำไปบรรยายในชั่วโมงเรียน สำหรับสิ่งที่ครูสังคมนาศึกษาไม่ได้ดำเนินการคือ ผลิตหนังสือเรียนขึ้นใช้เอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคมศึกษา ที่ตอบเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ปัญหาที่ท่านประสบในการจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน ได้แก่ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การกำหนดเนื้อหาวิชาให้มีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับวัยและ ประสบการณ์ของผู้เรียนทำได้ยาก	6	40.0
นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นดีแล้วจึงไม่สนใจเนื้อหาที่ครู นำมาสอน	1	6.7
ครูมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ขนบธรรมเนียม ประเพณีของท้องถิ่นไม่ดีพอ	9	60.0
ท้องถิ่นขาดแคลน เอกสาร สิ่งพิมพ์หรือบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับ ท้องถิ่นสำหรับให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้า และอ้างอิง	8	53.3
ขาดแคลนหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ สำหรับนักเรียน ศึกษาเพิ่มเติม	10	66.7
ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการใช้หนังสือหลายเล่ม ประกอบการเรียนการสอน	-	-
ครูไม่ทราบแหล่งข้อมูลเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของเรา	7	46.7

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.7 ประสบปัญหาการจัดการจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียนคือ ขาดแคลนหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียนศึกษาเพิ่มเติม รองลงมา ร้อยละ 60.0 ครูมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นไม่ดีพอ ร้อยละ 53.3 ท้องถิ่นขาดแคลนเอกสาร สิ่งพิมพ์หรือบันทึกเกี่ยวกับท้องถิ่นสำหรับครูได้ศึกษา ค้นคว้า และอ้างอิง และครูสังคมศึกษา ร้อยละ 6.7 ประสบปัญหา นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นดีแล้วจึงไม่สนใจเนื้อหาที่ครูนำมาสอน

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคัมศึกษา ที่ตอบเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ท่านใช้ แนวทางการจัดดังต่อไปนี้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
วางแผนการจัดกิจกรรมแต่เพียงผู้เดียว	4	26.7
วางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับครูผู้สอนคนอื่น	10	66.7
เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับสภาพ- ท้องถิ่น เช่น การออกสำรวจชุมชน การฝึกปฏิบัติ ภาคสนาม	7	46.7
จัดกิจกรรมที่นักเรียนได้มีโอกาสร่วมงานกับท้องถิ่น เช่น งาน ประเพณี	12	80.0
จัดกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ต่อที่สาธารณะหรือ กิจกรรมที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	15	100.0
จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงการนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน	14	93.3
จัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และสภาพสังคมที่โรงเรียน ตั้งอยู่	15	100.0
ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะต่อไปนี้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บรรยายตามหนังสือเรียนหรือเอกสารประกอบการเรียน การสอน	15	100.0
ให้นักเรียนค้นคว้าทำรายงาน	15	100.0
ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปราย	13	86.7
เชิญวิทยากรมาบรรยาย	5	33.3
ชมภาพยนตร์	1	6.7
ชมสไลด์	6	40.0
ชมเทปโทรทัศน์, วิดีทัศน์	5	33.3
การแสดงบทบาทสมมติ	8	53.3

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
การจัดสถานการณ์จำลอง	6	40.0
การใช้บทเรียนสำเร็จรูป	6	40.0
การวิเคราะห์บทความ	8	53.3
การศึกษานอกสถานที่	5	33.3

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูสังคมศึกษาใช้แนวทางการจัดดังนี้คือ ร้อยละ 100.0 จัดกิจกรรมที่นักเรียนได้มีโอกาสร่วมงานกับท้องถิ่น เช่น งานประเพณี และจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงการนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันของนักเรียน ร้อยละ 93.3 จัดกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ต่อที่สาธารณะหรือกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและสภาพสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่ และครูสังคมศึกษา ร้อยละ 26.7 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวางแผนการจัดกิจกรรมแต่เพียงผู้เดียว ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูสังคมศึกษาจัดมีลักษณะดังนี้คือ ร้อยละ 100.0 บรรยายตามหนังสือเรียนหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอน และให้นักเรียนค้นคว้าทำรายงาน รองลงมา ร้อยละ 86.7 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปราย และครูสังคมศึกษา ร้อยละ 6.7 ให้ชมภาพยนตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคมศึกษา ที่ตอบเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียน การสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ท่านมีปัญาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา อย่างไรบ้าง		
การเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและเรื่องทำได้ยาก	3	20.0
ไม่มีเวลาเตรียมการสอนอย่างเพียงพอ	3	20.0
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ เช่น การสอนแบบสืบสอบ การใช้สถานการณ์จำลอง หรือบทบาทสมมติ ไม่เพียงพอ	3	20.0
นักเรียนขาดทักษะในการรายงานและการอภิปรายแสดง ความคิดเห็น	8	53.3
การกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอนทำได้ยาก	4	26.7
นักเรียนไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	8	53.3
ผู้บริหาร คณะครู และผู้ปกครอง ไม่ให้ความร่วมมือในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนนอกสถานที่	1	6.7
ขาดแคลนงบประมาณที่จะใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนนอกสถานที่	1	6.7

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 53.3 ประสบปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ นักเรียนขาดทักษะในการรายงานและการอภิปรายแสดง ความคิดเห็น และนักเรียนไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย รองลงมาคือ ร้อยละ 26.7 การกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทำได้ยาก และครูสังคมศึกษา ร้อยละ 6.7 ประสบปัญหา ผู้บริหาร คณะครูและผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนนอกสถานที่ และขาดแคลนงบประมาณที่จะใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนนอกสถานที่

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคมศึกษา ที่ตอบเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน การสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่ง วิทยาการในท้องถิ่น

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
การใช้สื่อการเรียนการสอน ท่านใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	12	80.0
ช่วยขยายความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน	15	100.0
ช่วยประหยัดเวลาในการสอน	12	80.0
ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์มากขึ้น	15	100.0
เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	13	86.7
ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	13	86.7
สื่อการเรียนการสอนที่ท่านใช้ ท่านได้มาโดยวิธีใด		
ผลิตขึ้นใช้เอง	15	100.0
ร่วมกับครูสังคมศึกษาในหมวดร่วมกันผลิต	8	53.3
ให้นักเรียนช่วยกันผลิต	12	80.0
ทางโรงเรียนจัดหาให้	5	33.3
ซื้อด้วยเงินตนเอง	8	53.3
เสนอซื้อด้วยเงินงบประมาณ	10	66.7
ขอยืมจากสถานศึกษา หรือหน่วยงานราชการ	6	40.0
ขอจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรเอกชนในท้องถิ่น หน่วยงานราชการในท้องถิ่น	13	86.7
วิธีการใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น ท่านปฏิบัติดังนี้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
พานักเรียนไปทัศนศึกษา	4	26.7
เชิญวิทยากรมาบรรยาย	5	33.3
ให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ผู้รู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	13	86.7
ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น	15	100.0
มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ ต่าง ๆ	13	86.7
ขอยืมสื่อการเรียนการสอนจากหน่วยงานของรัฐ และ เอกชน	7	46.7

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ครูสังคมศึกษา ร้อยละ 100.0 ใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยขยายความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน และช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์มากขึ้น รองลงมาคือ ร้อยละ 86.7 เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และร้อยละ 80.0 ใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน และเพื่อช่วยประหยัดเวลาในการสอน

สื่อการเรียนการสอนที่ครูสังคมศึกษาใช้ ครูสังคมศึกษา ร้อยละ 100.0 ได้มาโดยผลิตขึ้นไว้เอง รองลงมาคือ ร้อยละ 86.7 จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรเอกชนในท้องถิ่น หน่วยงานราชการในท้องถิ่น และร้อยละ 33.3 ทางโรงเรียนจัดหาให้

สำหรับการใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นนั้น ครูสังคมศึกษาปฏิบัติดังนี้ ครูสังคมศึกษา ร้อยละ 100.0 ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น ร้อยละ 86.7 ให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ผู้รู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และ ร้อยละ 26.7 พานักเรียนไปทัศนศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทาลัย

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคมศึกษา ที่ตอบเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียน การสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่ง วิทยาการในท้องถิ่น

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ปัญหาที่ท่านประสบในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการ ในท้องถิ่นมีดังนี้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ขาดแคลนงบประมาณในการซื้อและผลิตสื่อการเรียนการสอน	10	66.7
ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการเรียน การสอน	6	40.0
มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการผลิตสื่อขึ้นใช้เอง	8	53.3
ไม่เข้าใจวิธีการพานักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น	1	6.7
ไม่ได้รับความร่วมมือจากวิทยาการในท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ ประจําแหล่งวิทยาการ	-	-
การใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นทำได้ยาก		
เนื่องจากประสบปัญหาในการเดินทางและค่าใช้จ่าย	10	66.7
มีเวลาน้อยและจำนวนนักเรียนมากเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการ นำนักเรียนไปใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น	3	20.0

จากตารางที่ 20 แสดงว่า ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็น ร้อยละ 66.7 ประสบปัญหา การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น คือ ขาดแคลนงบประมาณในการซื้อและ ผลิตสื่อการเรียนการสอน และ การใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นทำได้ยาก เนื่องจาก ปัญหาในการเดินทางและค่าใช้จ่าย รองลงมาคือ ร้อยละ 53.3 มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอใน การผลิตสื่อขึ้นใช้เอง และ ร้อยละ 6.7 ไม่เข้าใจวิธีการพานักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งวิทยาการ ในท้องถิ่น

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังฆศึกษา ที่ตอบเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน การสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ท่านวางจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน วิชาท้องถิ่นของเราในเรื่องใดบ้าง		
เพื่อดูความพร้อมในการเรียนของนักเรียน	12	80.0
เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้	12	80.0
เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน	12	80.0
เพื่อประเมินผลการเรียนของนักเรียน	14	93.3
เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานี้ของนักเรียน	13	86.7
ในการวัดและประเมินผลนักเรียน ท่านวัดพฤติกรรมต่อไปนี้		
ความรู้ความจำ	14	93.3
ความเข้าใจ	15	100.0
การนำไปใช้	15	100.0
การวิเคราะห์	14	93.3
เจตคติ	15	100.0
การจัดการ	1	6.7

จากตารางที่ 21 แสดงว่า ครูสังฆศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93.3 วางจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เพื่อประเมินผลการเรียนของนักเรียน รองลงมาคือ ร้อยละ 86.7 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานี้ของนักเรียน และ ร้อยละ 80.0 เพื่อดูความพร้อมในการเรียนของนักเรียน เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครู

ในการวัดและประเมินผลนั้น ครูสังฆศึกษาวัดพฤติกรรมต่อไปนี้ คือ ครูสังฆศึกษา ร้อยละ 100.0 วัดความเข้าใจ การนำไปใช้ เจตคติ ร้อยละ 93.3 วัดความรู้ความจำ การวิเคราะห์ และ ร้อยละ 6.7 วัดการจัดการ

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของครูสังคมศึกษา ที่ตอบเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียน การสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อความ	จำนวน (n = 15 คน)	ค่า ร้อยละ
ปัญหาที่ท่านประสบในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดจุดประสงค์ที่เป็นจิตพิสัย และทักษะ พิสัยทำได้ยาก	1 8	6.7 53.3
ขาดแคลนหนังสือคู่มือ และผู้แนะนำเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ วัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ	6	40.0
การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมของนักเรียนในระดับที่ สูงกว่าความรู้ความจำทำได้ยาก	10	66.7
มีเวลาสอนน้อย จึงไม่สามารถจะทำการวัดและประเมินผล อย่างสม่ำเสมอ	3	20.0

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.7 ประสบปัญหา การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน คือ การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมของนักเรียนใน ระดับที่สูงกว่าความรู้ความจำทำได้ยาก รองลงมาคือ ร้อยละ 53.3 การสร้างเครื่องมือเพื่อวัด จุดประสงค์ที่เป็นจิตพิสัยและทักษะพิสัยทำได้ยาก และร้อยละ 6.7 มีความรู้ความเข้าใจไม่ เพียงพอเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย